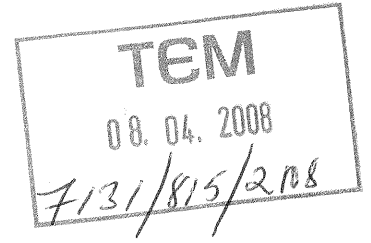

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Viite: Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 31.1.2008 (7131/815/2008)

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA FENNOVOIMA OY:N YDINVOIMALAITOSHANKKEELLE

Fennovoima Oy on teettänyt ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA) perustettavalle ydinvoimalaitoshankkeelle, jonka yhtenä sijaintipaikkavaihtoehtona on Simon Karsikko ja Laitakari.

Lapin pelastuslaitos on tarkastellut ympäristövaikutusten arviointiohjelman sisältöä omaan toimintaympäristöön liittyen. Näin ollen lausunnossa esitetyt asiat liittyvät ensisijaisesti siihen, että sijoituspaikkakuntana on Simon Karsikko tai Laitakari.

Kohta 5.3.2 Valmiustoiminta

Ydinvoimateollisuudessa on riskin rajoittamiseksi kehittynyt järjestelmällinen turvallisuusajattelu, jonka lähtökohtana on onnettomuuksien ehkäiseminen ja seurausten rajoittaminen. Ohjelmassa pidetään epätodennäköisenä onnettomuustilannetta, joka johtaisi toimenpiteisiin väestön suojelemiseksi laitoksen ympäristössä. Tällaiseen on kuitenkin varauduttava, joten YVA -selostuksessa on tarkoitus kuvata varautumistoimenpiteitä. Kuvauksen lisäksi selostuksessa tulee tehdä myös arviointi varautumistoimenpiteiden mahdollisuuksista sijoitettavan laitoksen toimintaympäristössä (väestö, ympäröivät toiminnot, liikennejärjestelyt yms.). Pelastuslaitoksen näkökulmasta on oleellista selvittää etukäteen kuinka mahdollisessa onnettomuustilanteessa järjestetään väestön varoittaminen ja evakuointi sekä miten alueella turvataan pelastustoiminnan toimintaedellytykset.

Kohta 6.2.1.1 Alueella ja sen ympäristössä sijaitsevat toiminnot,

Kohta 7.3.10 Poikkeus- ja onnettomuustilanteiden vaikutusten arviointi

Lähimmät suuremmat asutusalueet ovat Maksniemi ja Hepola. Lisäksi alue sijaitsee noin 15 kilometrin etäisyydellä Kemin kaupungin keskustasta. Alle kymmenen kilometrin etäisyydellä suunnitellusta voimalaitosalueesta sijaitsevat Veitsiluodon paperiteollisuusalue sekä Ajoksen satama. Ohjelmassa on arvioitava ydinvoimalaitoksen vaikutuksia poikkeus- ja onnettomuustilanteiden lisäksi myös ns. normaaliajan suuronnettomuustilanteissa.

Normaaliajan suuronnettomuuksien tarkastelu kokonaisvaltaisesti on perustellusti osa kattavaa ympäristövaikutusten arviointia. Simon Karsikon ja Laitakarin lähellä menee laivaväylä. Laivaväylällä on öljyalusliikennettä. Onko esimerkiksi mahdollisella öljyalusonnettomuudella vaikutuksia ydinvoimalan toimintaan?

Aurela

Kohta 7.2 Rakentamisen aikaisten vaikutusten arviointi

Rakentamisen aikaiset liikennejärjestelyt ja määrät kuvataan selvityksessä ja selvitetään mahdollisesti tarvittavat uudet reitit. Reittiselvityksessä on otettava kantaa vanhojen ja mahdollisesti myös uusien reittien soveltuvuudesta käytettäväksi onnettomuustilanteissa ja poikkeusoloissa.

Ohjelman mukaan rakentamisesta aiheutuvia vaikutuksia ihmisten turvallisuuteen arvioidaan ottamalla huomioon mm. vuorovaikutuksen yhteydessä saatu palaute. Pelkästään palautteen perusteella tehty arvio ei anna riittävän perusteellista kuvaa rakentamisen vaikutuksista ympäristön ja yhdyskunnan turvallisuuteen. Turvallisuuden arvioinnin tulee perustua palautteen lisäksi yleisesti hyväksytyjen toimintamallien käyttöön kuten esimerkiksi riskianalyyysiin ja – arviointiin.

Simon Karsikon tai Laitakarin alueelle tulee olla jo rakennusvaiheen aikana pelastustoiminnan näkökulmasta ainakin kaksi toisistaan riippumatonta tieyhteyttä, jotta pelastustoiminnan ja evakuoinnin toiminta voidaan turvata huomioiden vallitsevat tuuliolosuhteet.

Kohta 7.3.7 Ihmisiin ja yhteiskuntaan kohdistuvien vaikutusten arviointi Terveysvaikutukset, elinolot, viihtyvyys ja virkistys

Ympäristövaikutusten arvioinnissa selvitetään vaihtoehtojen vaikutuksia ihmisten terveyteen, viihtyvyyteen ja elinoloihin. Valtioneuvosto teki vuonna 2004 periaatepäätöksen sisäisen turvallisuuden ohjelmasta², jonka keskeinen tekijä on sisäisen turvallisuuden parantaminen. Sisäinen turvallisuus on sekä käsitteenä että toimintoina laaja ja poikkiallinen, eikä sitä voida ylläpitää pelkästään viranomaisten toimenpitein. Ohjelman tavoitteena olevaan nykyistä parempaan sisäiseen turvallisuuteen päästään, jos yhteiskunnassa vallitsee hyvä turvallisuuskulttuuri. Tämä edellyttää, että viranomaisten lisäksi myös elinkeinoelämä, eri yhteisöt ja yksityiset ihmiset haluavat ja osaavat ottaa turvallisuusasiat huomioon omassa ympäristössään ja toiminnassaan. Koska turvallisuus on yksi, mutta varsin merkittävä osa-alue ihmisiin ja yhteiskuntaan kohdistuvista vaikutuksista, tulee se ottaa huomioon yleiskäsitteenä ympäristövaikutusten arvioinnissa. Valtioneuvoston periaatepäätös sisäisen turvallisuuden parantamisesta antaa soveltuvin osin tarkastelulle hyvät lähtökohdat.

Aluerakenne ja – talous sekä työllisyys

Arviointiselostuksessa todetaan, että hankkeen vaikutuksia selvitetään mm. yhteiskunnan toiminnansuunnitteluun. Arviointiselostuksessa tulee kuvata myös hankkeen vaikutuksia pelastustoimen järjestelyihin niin rakentamisen kuin laitoksen toiminnan aikana.

Kohta 7.3.8 Liikenteen ympäristövaikutusten arviointia

Alueellisessa evakuointitilanteessa väestö pyritään onnettomuudenuhkavaiheessa siirtämään pois voimalaitoksen suojavyöhykkeeltä ennen mahdollista päästöä. On oletettu, että noin 80% väestöstä siirtyy omilla kulkuneuvoillaan pois evakuointialueelta normaalien liikenneväylien kautta. Liikenteen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös evakuointitilanteen aiheuttamat liikennevirrat ja tiestön käytettävyyden.

Kohta 7.5 Vaihtoehtojen vertailu

Eri vaihtoehtojen vaikutuksia vertaillaan keskenään keskeisimmillä osatekijöillä. Yhdeksi osatekijäksi on otettava turvallisuus ja siihen liittyvät argumentit.

Lapin pelastuslaitoksella ei ole muuta huomautettavaa Fennovoima Oy:n esittämään ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan.

Pelastusjohtaja

Martti Soudunsaari

Aluepalopäällikkö

Harri Paldanius

Lähteet

¹ Ydinvoimaloiden sijaintipaikkaa koskevat vaatimukset. Säteilyturvakeskus ohje YVL 1.10 11.7.2000.

² Arjen turvaa, sisäisen turvallisuuden ohjelma. Valtioneuvoston periaatepäätös,